

GLAS GORENJSKE

UREJA UREDNIŠKI ODBOR / ODGOVORNI UREDNIK SLAVKO BEZNIK / UREDNIŠTVO IN UPRAVA: KRANJ, KOROSKA C. 6; TELEFON 475; TEK RAC. PRI NB KRANJ-OKOLICA ST. 624-8T-127 / POSAMEZNA ŠTEVILKA STANE 10 DIN

Ob odločitvi

Prvo obdobje razprav o novi upravni razdelitvi Gorenjske je za nami. Po vsej Gorenjski je Socialistična zveza organizirala široko razpravo o bistvu in vlogi bodočih komun. O tem so razpravljali člani SZDL na množičnih sestankih, ponekod pa so se o tem pogovorili že na zborih volivcev. V dosedanjem kranjskem okraju so nekateri zbori volivcev že dokončno odločili, v katero komuno naj se vključi njihova občina.

Zivahna razprava na terenu je omogočila razčistiti vsa napačna pojmovanja o komunah. Zato smo logično prišli do tega, da se je treba lotiti problema ozemeljske razmejitve med posameznimi komunami. To je toliko važnejše zato, ker s pravnega stališča ni možno spreminjati dosedanje upravne razdelitve brez pristanka ljudske skupščine, oziroma ne brez spremembe zakona o dosedanji upravno teritorialni razdelitvi. Če hočemo torej, da bodo komune na Gorenjskem formirane do 1. januarja prihodnjega leta, potem je treba do konca tega meseca razčistiti vsa vprašanja glede ozemlja, ki bi ga zaslele posamezne komune.

Dosedanja razprava na terenu, podrobne gospodarske analize in plodno delo posameznih odborniških komisij, vse to je omogočilo, da je Pripravljalni odbor za formiranje komun na Gorenjskem na svojem sestanku dne 13. novembra osvojil po izčrpnih razpravah konkretne zaključke o teritorialni razdelitvi obeh dosedanjih okrajev na bodoče komune. Te zaključke danes objavljamo.

Seveda so se med razpravo in se še danes pojavljajo pri tem različne težave, ki pa niso tolikšne, da se ne bi dale rešiti. Povsod tam, kjer je dvomljivo, kakšna rešitev bi bila najboljša, je Pripravljalni odbor v svojem predlogu predvidel, naj se o tem izjavijo volivci. Pripravljalni odbor se je pri določanju upravnih meja izogibal predvsem kositvju katastrskih občin. Edina izjema v dosedanjem kranjskem okraju

(Nadaljevanje na 2. str.)

Pred formiranjem komun na Gorenjskem GORENJSKA NAJ BI IMELA DESET KOMUN

Po predlogu pripravljalnega odbora za formiranje komun na Gorenjskem naj bi na tem območju obstojale naslednje komune:

1. BLEĐ
2. BOHINJ
3. CERKLJE
4. JESENICE
5. KRANJ
6. POLJANSKA DOLINA
7. RADOVLJICA
8. SELSKA DOLINA
9. SKOFJA LOKA
10. TRŽIČ

1. KOMUNA BLEĐ

Komuna bi obsegala dosedanji upravni občini Bled in Gorje v celoti. Razen tega bi se k blejski komuni priključil (brez kakšnih naselij) del katastrskih občin Bohinjska Češnjica, Bohinjska Srednja vas in Gorjuše, in sicer del, ki predstavlja strnjen gozdni kompleks splošnega ljudskega premoženja na Pokljuki, s čimer bi se zagotovilo enotno gozdno gospodarjenje skupaj z ostalim delom državnega gozda na Pokljuki.

2. KOMUNA BOHINJ

Komuna bi obsegala dosedanji upravni občini Bohinjska Bistrica in Srednja vas v Bohinju. Iz enakih razlogov kakor pri blejski bi k bohinjski komuni pripadel del katastrskih občin Bohinjska Bela, Lanecvo in Selo s strnjenim državnim gozdnim kompleksom.

3. KOMUNA CERKLJE

Komuna bi obsegala dosedanjo upravno občino Cerklje.

4. KOMUNA JESENICE

Komuna bi obsegala dosedanje upravne občine Dovje-Mojstrana, Jesenice in Kranjska gora. Glede na nekatera mnenja o priključitvi dela upravne občine Zirovnica h komuni Jesenice je pripravljalni odbor mnenja, naj se celotna občina Zirovnica priključi h komuni Radovljica. Za priključitev h

komuni Jesenice bi prišla verjetno v poštev le katastrska občina Zirovnica z naselji Breg, Moste in Zirovnica. Pripravljalni odbor priporoča, naj o tem odloči zbor volivcev.

5. KOMUNA KRANJ

Komuna Kranj bi obsegala dosedanje upravne občine Benica, Goriče, Jezersko, Kranj, Mavčiče, Naklo (del), Preddvor, Predoslje, Smlednik, Senčur, Zabnica (del).

Dosedanja upravna občina Naklo naj bi pripadla komuni Kranj z izjemo katastrske občine Duplje, ki obsega naselja: Sp. Duplje, Zadruga in Zg. Duplje. Ta naselja naj bi pripadla h komuni Tržič. Glede na različna mnenja o tem vprašanju pa pripravljalni odbor priporoča občinskemu ljudskemu odboru Naklo, naj zagotovi večinsko izjavo volivcev celotnega področja teh naselij o tem, ali naj pripadejo kranjski ali tržiški komuni.

Od dosedanje upravne občine Zabnica naj bi pripadle h komuni Kranj občine Bitnje z naselji Spodnje Bitnje, Srednje Bitnje in Zgornje Bitnje ter katastrska občina Zabnica z naselji Šutna in Zabnica, od katastrske občine Križna gora pa naseje Cepule.

Glede formiranja komune v Medvodah predlaga pripravljalni odbor, naj zbori volivcev upravnih občin Mavčiče in Smlednik odločijo o naslednjem:

a) v občini Mavčiče: ali naj se vas Podreča, ki je tudi samostojna katastr. občina, vključi v predvideno komuno Medvode v okraju Ljubljana ali pa naj se z ostalimi vasi upravne občine Mavčiče vključi v komuno Kranj.

b) v občini Smlednik: ali bi bilo morda umestno, da se katastrske občine Smlednik (naselji Smlednik in Valburge), Hraše (naselje Hraše), Zapoge (naselja Dornice, Torovo in Zapoge) in Moše (naselji Dragočajna in Moše) priključijo k predvideni komuni Medvode v okraju Ljubljana. V tem primeru bi h komuni Kranj pripadla iz dosedanje upravne občine Smlednik samo katastrska občina Trboje z naselji Trboje in Zerjavka.

6. KOMUNA POLJANSKA DOLINA S SEDEŽEM V GORENJI VASI

Komuna bi obsegala dosedanje upravne občine Žiri, Sovodenj, Gorenja vas, Poljane (del) in Zminec (del).

Dosedanja upravna občina Poljane naj bi pripadla h komuni Poljanska dolina v celoti, pa (Nadaljevanje na 2. str.)

PRIPRAVLJALNI ODBOR ZA FORMIRANJE KOMUN NA GORENJSKEM JE NA SVOJI SEJI, 13. NOVEMBRA SKLENIL, NAJ PREDLOŽENI MATERIAL VOLIVCI PRETRESIJO NAJKASNEJE DO NEDELJE, 21. NOVEMBRA. LE TAKO BO MOGOČE ZAGOTOVITI USTANOVITEV KOMUN NA GORENJSKEM DO PREDVIDENEGA ROKA, TO JE DO 1. JANUARJA 1955. OBČINSKI LJUDSKI ODBORI NAJ ZAGOTOVIJO, DA BODO ZBORI VOLIVCEV SKLICANI V PREDVIDENEM ROKU. SKLEPE Z ZBOROV VOLIVCEV PA JE TREBA POSLATI TAKOJ PO ZBORU PRISTOJNIMA TAJNIŠTVIMA OKRAJNIH LJUDSKIH ODBOROV V KRANJU IN V RADOVLJICI.

Nekaj zanimivih podatkov

o površini, prebivalstvu in gospodarski moči posameznih komun

IZ PODATKOV NA TABELI JE RAZVIDNO, da komuni Jesenice in Kranj ustvarjata glavni del presežnih sredstev, ki bodo uporabljena za negospodarske investicije na področju obeh komun, v precejšnjem delu pa se bodo ista z družbenim planom okraja morala prelivati v gospodarsko manj razvite komune.

Iz tabele vidimo nadalje, da nova skupnost komun v obsegu ne povečuje višine administrativnih proračunov, temveč se s prenosom oblastnih funkcij menja bistveno le razdelitev sredstev v skladu z novimi potrebami posameznih komun.

Zato se znižuje proračun bodočega okrajnega ljudskega odbora za približno 203 milijone dinarjev, proračuni komun pa bodo zaradi tega krili sledeče proračunske izdatke, ki so doslej obremenjevali proračune obeh okrajnih ljudskih odborov in sicer:

- pospeševanje kmetijstva,
- funkcionalni izdatki Sveta za prosveto kot na primer raz-

ne podpore, tečajji, ekskurzije, učila itd.,

c) predvojaška vzgoja

č) vsi osebni izdatki prosvetnih delavcev,

d) vsi funkcionalni izdatki Sveta za soc. skrbstvo kot n. pr. podpore, subvencije, kolonije, štipendije itd.,

e) funkcionalni izdatki zdravstva kot n. pr. stroški zdravljenja itd.,

f) osebni in tvarni izdatki preventivne zdravstvene službe z izjemo okrajne higienske postaje itd.

Pri tem je treba poudariti, da temelji princip nove razdelitve

proračunskih sredstev po komunah na proračunih iz l. 1954, upoštevajoč letošnje instrumente delitve sredstev, ki jih določata zvezni in republiški družbeni plan.

Omeniti je treba tudi, da prikazana razdelitev proračunskih zneskov po komunah predstavlja le okvir sredstev, s katerimi naj bi komune razpolagale za pokritje svojih potreb, njihov definitivni obseg za leto 1955 pa bo določen pozneje z družbenim planom okraja na osnovi instrumentov zveznega in republiškega plana za leto 1955, ki zaenkrat še niso poznani.

I. Komuna Bled

BLED Z OKOLICO predstavlja gospodarsko specifično področje že zato, ker mu daje poseben poudarek turizem. Ta daje 80% celokupnega narodnega dohodka na tem področju in zato terja posebno obravnavanje. Dejansko predstavlja dosedanja upravni občini Bled in Gornje zaključeno turistično enoto, ki se v vseh ozirih dopolnjujeta.

Komuna meri 20.515 ha, od tega je kmetijske površine 25,6 odstotkov, gozdov 61,7%, nerodovitne površine pa 12,7%. S preusmeritvijo dela kmetijske

proizvodnje v vrtno kulturo in gojenje sočivja bi se dal narodni dohodek tudi iz kmetijstva bistveno povečati, ker nudi turistični Bled ugodno tržišče za te artikole. S priključitvijo izdatnih gozdnih površin, ki težijo v blejsko kotlino, bo tudi gozdarstvo doprineslo lepa sredstva za razvoj tega področja, še posebno zato, ker je poključki les večinoma dragocen in po svetu iskan resonančni les. Nerodovitno površino predstavlja do sedaj neizrabljeni visokogorski pašniki in pašalovje.

Čeprav predstavlja predvidevana blejska komuna zaenkrat še pasivno enoto, se bo s spremembo gospodarske strukture njen položaj lahko bistveno zboljšal.

Poseben problem blejske komune predstavlja asanacija Blejskega jezera kot pogoj za obstoj in nadaljnji razvoj tujškega prometa. Sredstva za rešitev tega perečega problema bo razumljivo treba iskati tudi izven komune Bled.

II. Komuna Bohinj

BOHINJSKA KOTLINA, ki naj bi predstavljala bodočo Bohinjsko komuno, je tako gospodarsko kot teritorialno zaključena enota. Ta komuna, čeprav trenutno v okviru desedanjih gospodarskih instrumentov ni zmožna pokrivati svojega administrativnega proračuna, predstavlja v svoji perspektivi lepo gospodarsko enoto z vsemi pogoji za svoj razvoj. Z majhnimi investicijskimi sredstvi in ureditvijo nekaterih delavnic, s postavitvijo lesno-industrijskega obrata za izdelavo lesne mčke ter z nadaljnjim razvijanjem turizma in lesne industrije so poudarni pogoji za uspešen gospodarski razvoj.

(Nadaljevanje na 4. str.)

Ob odločitvi

(Nadaljevanje s 1. str.)

Je katastrska občina Križna gora, od katere naj bi se odcepilo naselje Čepule, ki naj bi prišlo v komuno Kranj, medtem ko bi ostala naselja te katastrske občine prišla v komuno Škofja Loka. V dosedanem radovljiškem okraju pa naj bi se katastrske meje gozdnih površin prilagodile komunam Bled, Bohinj in Radovljica, tako da bi predstavljale strnjene gozdne komplekse, ki gravitirajo k posameznim komunam, kar pa je hkrati istovetno z gravitacijskimi področji lesno predelovalnih obratov.

O teritorialni razdelitvi Gorenjske na posamezne komune je razpravljal 12. novembra tudi sekretariat novega skupnega Okrajnega odbora SZDL in je osvojil osnovne principe nove upravne razdelitve. Ta načela so bila tudi temelj razgovoru sekretariata s predstavniki Poljanske doline, kjer so prišli do skupnega zaključka, kakšna naj bi bila najboljša rešitev za Poljansko dolino.

Material o bodočem obsegu in o številu komun na Gorenjskem je torej pred nami. Pripravljalni odbor se je potrudil, da ga dokumentira z izdatnimi gospodarskimi in političnimi analizami, ki naj dokažejo, da meje novih upravni skupnosti niso administrativni akti, marveč da te meje diktirajo globlji, gospodarski in politični vzroki.

Gorenjska naj bi imela deset komun

(Nadaljevanje s 1. str.)

zen katastrske občine Podvrh z naselji: Četena ravan, Jarčje brdo, Krivo brdo, Mlaka, Podvrh in Zaprevalj. Ta naselja naj bi pripadla komuni Škofja Loka.

Od upravne občine Zminec naj bi pripadla komuni Poljanska dolina katastrska občina Kovski vrh z naselji: Bukov vrh in Kovski vrh, dočim bi ostale katastrske občine pripadle komuni Škofja Loka.

7. KOMUNA RADOVLJICA

Komuna bi obsegala doseđanje upravne občine Begunje na Gorenjskem, Črnivec, Kropa, Podnart, Radovljica in Zirovnica, in sicer vse v celoti. Glede priključitve dela upravne občine Zirovnica (naselja Beg. Moste in Zirovnica) komuni Jesenice velja pripomba pri komuni Jesenice. Od doseđanje upravne občine Radovljica bi se h bohinjski komuni priključil kompleks državnih gozdov na Jelovici (del k. o. Lancovo).

8. KOMUNA SELŠKA DOLINA S SEDEŽEM V ŽELEZNIKU

Komuna bi obsegala doseđanje upravne občine Zalljog, Zelezniki in Selca (del). Pripravljalni odbor predlaga, da se od doseđanje občine Selca izloči katastrska občina Zgornja Luša z naselji: Praprotno, Sp. Luša, Sv. Tomaž, Zgornja Luša, ki naj se vključijo v komuno Škofja Loka, o čemer naj odloči zbor volivcev.

9. KOMUNA ŠKOFJA LOKA

Komuna bi obsegala doseđanje upravne občine Škofja Loka, Zminec (del), Zabnica (del), Poljane (del) in Selca (del). Doseđanja upravna obč. Zminec naj bi pripadla h komuni Škofja Loka z izjemo katastrske občine Kovski vrh z naselji Bukov vrh in Kovski vrh, kar bi pripadlo komuni Poljanska dolina.

Od doseđanje upravne občine Zabnica naj bi komuni Škofja Loka pripadle katastrske občine Dorfarje (naselja: Dorfarje, Forme in Sv. Duh), Pevno (naselja: Crngrob, Moškrin in Pevno) in od katastrske občine

Križna gora naselja: Križna gora, Lavtrski vrh in Planica, dočim bi naselje Čepule te katastrske občine pripadlo komuni Kranj.

Od doseđanje upravne občine Poljane naj bi pripadla h komuni Škofja Loka samo katastrska občina Podvrh z naselji: Četena ravan, Jarčje brdo, Krivo brdo, Mlaka, Podvrh in Zaprevalj, dočim bi ostale katastrske občine pripadle komuni Poljanska dolina.

Od doseđanje upravne občine Selca naj bi pripadla komuni Škofja Loka katastrska občina Zgornja Luša z naselji: Praprotno, Spodnja Luša, Sv. Tomaž in Zgornja Luša, dočim bi ostale katastrske občine pripadle komuni Selška dolina.

10. KOMUNA TRŽIČ

Komuna bi obsegala doseđanje upravno občino Tržič in del doseđanje občine Naklo. Od doseđanje občine Naklo naj bi pripadla tržiški komuni katastrska občina Duplje, ki obsega naselja Spodnje Duplje, Zadruga in Zgornje Duplje. O tem naj odločijo volivci teh naselij.

Površina, prebivalstvo, narodni dohodek in sredstva komun

Komuna	Površina				Prebivalstvo										Kmet. preb. na 100 ha prvotnem planu za l. 1954				Narodni dohodek po prvotnem planu za l. 1954				Sredstva v 000 din			
	ha	Od tega v %			Skupaj	Od tega		Kmet. skup.	Obrt. skup.	Ostale	Odelovalne površine	Kmetijske površine	Skupaj v 000 din	Indust. in ostalo	Kmet. - tistvo	Na 1 preb. odpade v 000 - din	Sredstva komun in skupnosti komun	Admin. prorač. dosežanih občin in OLO 1954	Proračuni po prenosu komun. petenc 1954	Razlika + ali -						
		Odeloval. površina	Kmetijska površina	Gozdna površina		Nerodov. površina	Aktivni (osebe s samostojnimi dohodki)														Vzdrževani	Indust. skup.	Kmet. skup.	Obrt. skup.	Ostale	
Bled	20.515	9,7	25,6	61,7	12,7	8.624	4.330	4.294	43,5	16,3	8,0	32,2	110	29	413.730	68,1	31,9	46	18.514	38.311	58.132	-	39.618			
Bohinj	30.329	4,2	37,4	39,4	23,2	5.089	2.723	2.366	23,5	34,0	7,5	35,6	130	15	241.679	44,1	55,9	47	13.338	16.525	36.194	-	22.856			
Cerklje	7.666	36,5	45,2	50,7	4,1	4.828	2.690	2.138	17,8	57,5	8,4	16,3	99	79	186.375	26,2	73,8	39	18.720	3.266	11.957	+	6.763			
Jesenice	33.233	5,5	21,6	51,6	26,8	20.522	10.539	9.983	61,1	5,0	5,3	28,6	55	14	8.454.210	99,0	1,0	411	493.748	103.680	124.647	+	369.101			
Kranj	37.654	23,5	34,6	55,1	10,3	36.735	19.659	17.076	46,0	20,2	7,0	26,8	80	55	6.925.677	93,2	6,8	180	481.417	148.922	187.645	+	293.772			
Poljanska	21.002	17,3	37,7	58,4	33,9	10.082	5.484	4.598	17,5	49,8	9,1	23,6	133	61	315.635	54,8	45,2	31	14.491	10.997	32.562	-	18.071			
Radovljica	17.372	22,5	42,1	51,6	6,3	13.122	6.587	6.535	46,6	17,7	7,6	28,1	59	32	1.409.105	88,3	11,7	107	59.915	37.880	80.098	-	20.183			
Selška	19.266	8,7	30,6	66,0	3,4	6.243	3.129	3.114	23,9	41,3	8,7	26,1	149	42	300.625	62,3	37,7	48	23.618	8.493	23.783	-	165			
Sk. Loka	11.769	26,1	36,7	58,4	4,9	11.351	6.234	5.117	36,0	20,2	7,3	36,5	74	53	806.416	83,7	16,3	71	41.153	40.173	49.588	-	8.435			
Tržič	16.346	8,8	26,7	63,3	10,0	10.951	5.978	4.973	53,1	12,9	7,6	27,0	80	74	2.251.105	96,9	3,1	205	110.087	46.350	53.232	+	56.855			
Proračuni komun skupaj																										
Proračuni OLO																										
Skupnost komun	215.152	14,1	32,6	54,7	12,7	127.547	67.353	60.194	42,6	22,2	7,1	28,1	90	39	21.304.557	92,1	7,9	167	1.275.001	928.901	928.901	+	346.100			

Opomba: Podatki o površinah so povzeli iz statističnih podatkov za leto 1954

Podatki o prebivalstvu po popisu prebivalstva 31. 3. 1953 (Interna publikacija št. 7-1954 Zavoda za stat. in evidenco LRS). Med aktivne prebivalce so štete vse osebe lastnimi dohodki (vsi zaposleni in tisti, ki so ob popisu navedli, da imajo lastne dohodke in da se od teh dohodkov preživljajo).

Sredstva komun po družbenem planu in proračunu za leto 1954.

ČE POJMUJEMO KOMUNO KOT DOLOČENO POLITIČNO, GOSPODARSKO, KULTURNO IN DRUŽBENO ENOTO POTEM JE LOGIČNO, DA MORAMO HKRATI Z RAZGOVORI O VSEBINI NOVE UPRAVNE RAZDELITVE POSVETITI VSO POZORNOST TUDI TERITORIJU, TOREJ OBSEGU TE NOVE SAMOUPRAVNE CELICE.

II. Komuna Bohinj

(Nadaljevanje z 2. str.)

Ta komuna bo po teritoriju največja v dosedanjem radovljiskem okraju, saj meri 30.329 hektarov. Od te površine odpade na kmetijske površine 37,4%. Gozdov je 39,4%, nerodovitnih površin 23,2%, kar v glavnem predstavlja skalovje v hribih. Po prebivalstvu je ta komuna najmanj naseljena od vseh štirih ustanovljenih komun v dosedanjem radovljiskem okraju.

Od celokupnega števila prebi-

valcev 5.089 je 2.723 oseb s samostojnimi dohodki, od katerih se uvršča v industrijsko skupino 23,5%. Poudariti moramo, da odhaja iz Bohinj kotline vsak dan na delo na Jesenice približno 160 delavcev. Od celokupnega aktivnega prebivalstva je v kmetijski proizvodnji neposredno zajetih 34%. Kmetijstvo ima v Bohinjski dolini še velike možnosti razvoja, zlasti pa živinoreja, saj predstavljajo obsežni planinski pašniki in znano sirarstvo že sedaj izdaten vir narodnega dohodka.

III. Komuna Cerklje

PREDLAGANO KOM. CERKLJE tvori dosedanja občina Cerklje, ki spada med izrazito močno razvite kmetijske občine in sama po sebi tvori samostojno gospodarsko enoto.

Od celokupnega planiranega narodnega dohodka v letu 1954 izvira iz kmetijstva 73,8% in je komuna v tem pogledu na prvem mestu v Okraju.

Struktura zemljišč Cerkljanske planote, ki opredeljuje v glavnem kmetijsko dejavnost in gozdarstvo, je razvidna iz naslednjih števil:

Občina	Površina v %		
	obd.	kmet.	gozd.
Cerklje	36,5	45,2	50,7

Razliko med odstotkom obdelovalne in kmetijske površine predstavljajo senožeti in pašniki, ki znašajo v občini Cerklje komaj 8,7%. Od predvidenih komun ima ta komuna najvišji odstotek kmetijskih površin.

Ako analiziramo posejane (obdelovalne) površine, vidimo, da odpade od posejanih površin 44,9% na žitarice, več kakor polovica pa na krmne rastline in vrtnine.

Po primerjavi gornjih podatkov s podatki o številu živalskih enot na 100 ha kmetijske površine — ta pojem zajema poleg obdelovalnih površin tudi senožeti in pašnike — vidimo, da odpade v občini 105 glav živine na 100 ha ali 36% nad okrajnim povprečjem. Kljub visokemu povprečju živine glede na ostale komune je pa še vedno dana možnost za nadaljnji dvig živinoreje.

Zanimivo je, da ima občina, čeprav izrazito kmečka, le nekaj nad polovico proizvodnega kmečkega prebivalstva (57,5%). Kljub temu pa je po sestavu

kmečkega prebivalstva na prvem mestu v dosedanjem okraju Kranj. Ako primerjamo odstotek proizvodnega industrijskega prebivalstva v komuni (17,8%) vidimo, da ima skoro enak odstotek le Poljanska dolina (17,5%) ter da je isti več kot enkrat manjši v primerjavi s povprečkom industrijskega prebivalstva dosedanega okraja Kranj (38,6%).

Prj analizi prebivalstva ugotavljamo, da znaša obremenitev obdelovalne površine s kmetijskim prebivalstvom 99, t. j. v višini povprečka dosedanega okraja Kranj, ki znaša 98 ali nekaj več od povprečka bodočega okraja, ki znaša 90. To kaže, da iz občine odhaja odvišna delovna sila bodosi v industrijo, bodisi v obrt v področja ostalih komun kranjskega okraja. Ta odvišna delovna sila je zaposlena v glavnem v Kranju in to 245 delavcev.

IV. Komuna Jesenice

DRUŽBENI VPLIV JESENIC zaradi močne koncentracije industrije presega meje predlaganega območja jeseniške komune, saj se vozijo ljudje na delo iz dosedanega okraja Radovljica, in sicer iz občin:

Bled	303 od skupnih 5.381 prebivalcev ali 5,64%
Begunje	54 od skupnih 1.495 prebivalcev ali 3,62%
Boh. Bistrica	142 od skupnih 3.087 prebivalcev ali 4,50%
Črnivec	79 od skupnih 1.133 prebivalcev ali 7,00%
Mojstrana	375 od skupnih 1.788 prebivalcev ali 21,00%
Gorje	437 od skupnih 3.065 prebivalcev ali 14,25%

Kranjska gora	288 od skupnih 2.733 prebivalcev ali 10,53%
Kropa	20 od skupnih 1.501 prebivalcev ali 1,33%
Podnart	93 od skupnih 1.419 prebivalcev ali 6,56%
Radovljica	304 od skupnih 4.769 prebivalcev ali 6,40%
Srednja vas	24 od skupnih 1.882 prebivalcev ali 1,28%
Zirovnica	430 od skupnih 2.559 prebivalcev ali 16,80%

Zaradi navedenega nastaja seveda vprašanje razmejitve med Radovljico in Jesenicami. Iz navedenih številčnih pokazateljev sledi, da imajo Jesenice izredno močan vpliv glede zaposlovanja ljudi skoraj v celotnem dosedanem okraju Radovljica. Vendar je naravna konfiguracija terena v tem predelu taka, da je glede na bistvo in funkcijo komune najustreznejše, če se spoji področje, ki naravno gravitira k Radovljiski planoti v samostojno radovljisko komuno, ker bomo na ta način dosegli v tem obdobju široko vzpodbudo za nadaljnje razvijanje gospodarstva in krepitev socialističnih družbenih odnosov tudi na tem področju.

Priljubljeni odbor je po temeljiti razpravi smatral, da je umestno vprašanje, ali naj se katastrska občina Zirovnica (to so naselja Zirovnica, Moste in Ereg) priključijo morda Jesenicam ali ne, za kar pa meni, naj odločijo volivci sami na zboru volivcev.

V. Komuna Kranj

BODOČA KRANJSKA KOMUNA naj bi obsegala celotno območje, ki gravitira h Kranju ter poleg dosedanega območja mestne občine zajela še občine Naklo (brez Dupelj), Predosije, Senčur, Goriče, Preddvor, Jezersko, Smlednik, Mavčiče, Benico in del Zabnice.

Ce izvzamemo občino Jezerko, ki leži 36 kilometrov oddaljena od Kranja, gre torej pri formiranju komune za vključitev na Kranj navezanih okoliških občin, za katere predstavlja mesto samo njihovo gospodarsko, kulturno in upravno-politično središče. Isto velja pravzaprav tudi za Jezersko, ki je sicer oddaljeno od Kranja, vendar zaradi edine prometne zveze nujno navezано na samo mesto.

Socialna struktura označuje ne samo mestno občino v ožjem smislu, ampak tudi celotno

kranjsko komuno kot pretežno delavsko naselje, za katero je karakteristična izredno močna dnevna fluktuacija aktivnega prebivalstva v okviru same komune, pri čemer je važno dejstvo, da se samo iz dosedanjih občin, ki naj bi se vključile v kranjsko komuno, vozi dnevno na delo v Kranj 3.600 delavcev in nameščencev. Razen tega prihaja na delo v Kranj dnevno približno 400 delavcev iz krajev drugih predvidenih komun.

Upošteva socialni sestav prebivalstva komune se ustvari na njenem območju približno 7 milijard narodnega dohodka, od katerega odpade na industrijo in ostalo 93%, na kmetijstvo in gozdarstvo pa 7%. Na enega prebivalca pa znaša narodni dohodek 188.000 dinarjev.

Gospodar. zmogljivost kranjske komune je razvidna najbolj iz naslednjega prikaza:

Komuna Kranj LOMO Kranj OLO Kranj

Število gospodarskih organizacij — od tega:	2380	544	6379
Industrija	22	18	48
Gradbeništvo	3	3	4
Promet	1	1	2
Gozdarstvo	2	1	4
Privat. kmet. gospodarstev	1776	208	5081
Državnih kmet. posestev	6	1	9
obrt	446	253	990
Gostinstvo	70	29	166
Trgovina	37	29	56
KZ	17	1	49

Ce gornje podatke primerjamo s strukturo prebivalstva bodoče komune, kjer je od skupnega števila prebivalcev skoraj 63% delavstva, ugotovimo, da je kljub vključitvi izrazito kmetijskih občin značaj komune kot celote še vedno industrijski.

Kot že omenjeno je industrija osredotočena na območju mestne občine, kjer je skupno 18 industrijskih podjetij, od katerih je treba posebej omeniti močno razvito in visoko akumulativno tekstilno industrijo, gumarsko in elektro-industrijo, tovarno usnja in tovarno čevljev.

Ze na podlagi navedenih dej-

stev je razvidno, da predstavlja območje sedanje mestne občine Kranj z vključenimi okoliškimi občinami v kranjsko komuno enotno gospodarsko, komunalno, socialno, zdravstveno in kulturno območje, ki ne dopušča več dosedanje administrativne razbitosti in povezuje mesto z njegovim naravnim zaledjem. Državljeni so se na množičnih sestankih in nekaterih zborih volivcev praktično že opredelili za tako teritorialno enoto, kakršno predlaga pripravljalni odbor. Pripombe glede posameznih delov nekaterih upravnih občin prepušča pripravljalni odbor zborom volivcev v dokončno presojo.

VI. Komuna v Poljanski dolini

Analiza obdelovalnih površin

PREDLOG PRIPRAVLJALNEGA ODBORA predvideva, da celotna Poljanska dolina z izjemo dosedanje upravne občine Zminec sestavlja samostojno komuno s sedežem v Gorenji vasi.

Razlogi, ki so vodili pripravljalni odbor k temu predlogu, so predvsem naslednji:

1. V GEOGRAFSKEM POGLEDU predstavlja Poljanska dolina zaokroženo celoto, nagnjeno po Poljanski Sori navzdol k Skofji Loki.

Glavna prometna žila Poljanske doline je republiška cesta, ki povezuje celotno dolino na eni strani s Skofjo Loko, v njenem zapadnem delu pa spaja s posameznimi odseki Gorenjo vas preko Lučen in Horjula z Ljubljano, preko Hotavelj po dolini Kopačnice pa s Cerknim; prav tako jo povezuje s Cerknim odcep pri Trebiji, ki gre preko Sovodenj in Kladja. Iz Zirov se nadaljuje republiška cesta proti Logatcu in veže dolino, posebno pa še Ziri tudi s te strani z Ljubljano, drugi odcep pa veže dolino odnočno Ziri z Idrijo.

Dolina je povezana s Skofjo Loko z dvema avtobusnima linijama, od katerih ima ena izhodišče v Zireh, druga pa v Cerknem. Vozni redi obeh prog so urejeni tako, da avtobusi prihajajo v Skofjo Loko zjutraj, vračajo pa se v dolino popoldne.

Gospodarska struktura

Poljanske doline

3. Celotna Poljanska dolina predstavlja najizrazitejše kmetijsko-gozdarsko področje dosedanjega okraja Kranj. Tega dejstva ne spreminja niti obstoj treh industrijskih podjetij (Alpina v Zireh, Marmor v Hotavljah in Tovarna furnirja v Bodovljah). Zlasti prvi dve podjetji nimata za svojo surovinsko bazo kmetijskih in gozdar-

skih proizvodov. Tovarna furnirja pa je v veliki meri vezana na uvoz surovin izven področja Poljanske doline. To gospodarsko strukturo osvetljuje cela vrsta podatkov:

a) Struktura zemljišč, ki opredeljuje kmetijsko dejavnost in gozdarstvo, je razvidna iz naslednjih števil:

Spričo ekonomskega položaja, v kakršnem se Skofja Loka še nahaja, pa le-ta v sedanjem položaju prav tako ni v stanju in praktično le v mali meri vključuje v svojo gospodarsko dejavnost delovno silo iz Poljanske kot tudi Selške doline. Zato se je gospodarstvo obeh dolin razvijalo in se še razvija precej samostojno. Za vsako obeh dolin in tudi za Sk. Loko se nam gospodarski položaj in razvoj kaže v drugačni luči.

delno pa tudi drugih razlogov (meje stare Jugoslavije so zaprele izhod v druge smeri za dobo več kot 20 let) predstavlja za celotno Poljansko dolino mesto Skofja Loka glavni komunikacijski center (cestni promet, železnica), ki ga dolina praktično ne more obiti. Iz teh razlogov je Skofja Loka v sedanjosti dobi za vso dolino pomemben činitelj in to: v gospodarskem pogledu, ker v veliki meri predeluje in troši proizvode Poljanske doline (živina, krompir, les in drugo) ter oskrbuje dolino s trgovskim blagom; v kulturno-prosvetnem pogledu, zlasti zaradi popolne gimnazije; v zdravstvu zaradi Zdravstvenega doma, v katerega bosta vključeni tudi sektorski ambulanti v Zireh in Gorenji vasi ter lekarne in rešilne postaje; v sodstvu z ozirom na obstoječe okrajno sodišče, s čigar delom je povezan tudi Katastrski urad v Skofji Loki in dr.

b) Struktura zasejanih (obdelovalnih) površin je razvidna iz naslednjih števil:

Občina	Površine (v %)		
	obdelovalna	kmetijska	gozdna
Ziri	21,5	46,5	47,7
Sovodenj	11,9	48,8	48,3
Gorenja vas	14,2	33,4	62,7
Poljane	20,7	31,9	65,2
Zminec	10,1	26,0	71,7
Poljanska dol.	15,8	35,6	60,9

Razliko med odstotki obdelovalne in kmetijske površine tvorijo senožeti in pašniki.

Iz gornjih števil je razvidno, da ima občina Zminec, ki leži najbližje lesni industriji v Skofji Loki, relativno največ gozdnih površin, najmanj pa občina Ziri. Obratno imata občina Ziri največ, občina Zminec pa relativno najmanj obdelovalne površine.

V celoti imajo občine Gorenja vas, Poljane in Zminec relativno več gozdnih površin kot Ziri in Sovodenj, in sicer znatno pod povprečjem celotne Poljanske doline (60,9). Prav obratno stanje kažejo gornje številke pri obdelovalnih površinah. Nerodovitne površine se gibljejo izpod okrajnega povprečja (6,9).

b) Struktura zasejanih (obdelovalnih) površin je razvidna iz naslednjih števil:

Občina	Zasejane površine (v %) s			
	krmskimi rastlinami	vrtninami	žitaricami	ind. rastlinami
Ziri	22,4	31,1	46,5	—
Sovodenj	28,8	17,3	53,4	0,5
Gorenja vas	19,3	21,6	58,7	0,4
Poljane	30,1	22,5	46,6	0,8
Zminec	20,5	24,1	55,4	—
Poljanska dol.	24,1	23,8	51,7	0,4

Pri analizi zasejanih (obdelovalnih) površin vidimo, da odpade približno polovica (51,7%) zasejanih površin na žitarice, skoraj po 1/4 pa na krmske rastline, oziroma vrtnine, medtem ko na industrijske rastline ne odpade niti 1 polovica procenta. Relativno največ površin je zasejano z žitaricami v občini Gorenja vas in Zminec, najmanj pa v občini Ziri, katera pa prednjači v vrtninah, kar je v glavnem pripisati pretežno industrijski strukturi prebivalstva. Največji odstotek površin, ki so zasejane s krmskimi rastlinami, izkazuje občina Poljane in Sovodenj, najmanj pa občina Gorenja vas. Če pa te podatke primerjamo s podatki o številu živine na 100 hektarov kmetijske površine (ta pojem zajema poleg obdelovalnih površin tudi senožeti in pašnike) vidimo, da odpade v občini Poljane 91, v občini Gorenja vas 71, v Zireh 66, v Zminecu 63, v Sovodnju 45, v vsej Poljanski dolini pa povprečno 69 živali na 100 ha kmetijskih površin, kar je nekaj iz-

pod okrajnega povprečja 77 in izpod povprečja v nekaterih dosedanjih občinah, ki se bodo spojile v predvideno kranjsko komuno (Zabnica - Bitnje 129) in v Cerkljah. Seveda moramo upoštevati pri omenjenih izrazito nižinskih občinah to, da odpade od obdelovalne zemlje večji odstotek na krmne rastline in da imajo te občine manj pašnikov in senožeti, ki so vštete v kmetijske površine.

Nedvomno pa ima živinoreja v Poljanski dolini, zlasti v njenem osrednjem delu, še neizkoriščene možnosti razvoja ter lahko postane poleg sadjarstva ena najmočnejših gospodarskih dejavnosti, kot je to dejansko že bila pred zadnjo vojno.

c) Če vse te podatke primerjamo in dopolnimo še s podatki o strukturi aktivnega kmetijskega prebivalstva, — to je kmetijskega v proizvodnji neposredno angažiranega prebivalstva z lastnimi dohodki brez vzdrževanih oseb, se pokaže po posameznih občinah naslednja slika:

Občina	Od aktivnih prebivalcev odpade v % na skupino			
	industr.	kmetijska	obrtniška	ostali
Ziri	36,9	29,8	8,0	25,3
Sovodenj	2,3	63,7	11,8	22,2
Gorenja vas	10,2	54,9	8,9	26,0
Poljane	7,0	64,6	9,9	18,5
Zminec	14,8	60,2	6,2	18,8
Poljanska dol.	17,2	50,8	8,8	23,2

Iz teh podatkov, ki po strukturi zaposlitve prebivalstva kažejo gospodarski, to je kmetijsko-gozdarski značaj Poljanske doline, se vidi, da ima Poljanska dolina najvišje odstotke aktivnega kmečkega prebivalstva v primerjavi s celokupnim aktivnim prebivalstvom. Izjemo v Poljanski dolini tvori zaradi razvitejšega gospodarstva le ob-

čina Ziri s 29,8%, katera zaradi tega vpliva na višino povprečja Poljanske doline (50,8%), ki le nekoliko zaostaja za občino Cerklje (57,5%), ki je v tem oziru na prvem mestu v okraju.

d) Naslednji pregled kaže obremenitev obdelovalnih oz. kmetijskih površin s kmetijskim prebivalstvom:

Občina	Kmečkih prebivalcev na 100 ha	
	obdelovalne površine	kmetijske površine
Ziri	106	49
Sovodenj	196	48
Gorenja vas	150	64
Poljane	122	79
Zminec	128	50
Poljanska dolina	134	61

Iz tega pregleda se vidi, da je najnižja obremenitev v občini Sovodenj, kjer odpade na 100 ha obdelovalne površine 198

kmečkega prebivalstva, to je točno za 100 nad okrajnim povprečjem. Povprečno odpade v (Nadaljevanje na 6. str.)

Analiza obdelovalnih površin

(Nadaljevanje s 5. str.)

celi Poljanski dolini na 100 ha obdelovalne površine 134 kmetičkega prebivalstva, kar znatno presega povprečje vseh ostalih predvidenih komun z izjemo komune Zelezniki, katere povprečje je za 15 višje. To torej pomeni še vedno razmeroma veliko agrarno prenaseljenost Poljanske doline.

e) Glede na pomembna podjetja v Poljanski dolini moramo omeniti, da je »Alpina« največje, vendar še vedno podjetje, ki je v bistvu velika obrt (ročno delo) in se zato mora trdo boriti s konkurenčnimi podjetji za svoj obstanek, kar ima za posledico relativno nizke plače in akumulacijo. Kamnolom Hotavljice bo v bodočnosti terjati še desetine in desetine milijonov dinarjev za mehanizacijo doslej skrajno primitivne proizvodnje, preden bo sicer kvaliteto surovino nekaj pomenil na tržišču in dajal znatnejšo akumulacijo. Tovarna furnirja z ozirom na že omenjeno nesrečno lego gred surovin in na pričakovano vse večjo konkurenco drugih sličnih tovarn (Ilirska Bistrica, Foča) zaenkrat še uspeva, njen nadaljnje razvijanje pa je prav zaradi tega omejeno, če že ne ogroženo.

V dolini je 110 obrtov

Poleg naštetih podjetij, ki so več ali manj zelo oddaljena od železnice v Skofji Loki, obstaja v Poljanski dolini 110 obrtov (občina Gorenja vas 34, občina Poljane 29, občina Žiri 27, ostalo Zminec in Sovodenj), pretežno uslužnostnih, odnosno takih, ki služijo izključno krajevnim potrebam (mizarji, kolarji, kovači in slično). Ti obrti ne kažejo težnje niti nimajo pogojev za razvoj v večja industrijska podjetja, ki bi poleg že obstoječih mogla ostvariti večjo akumulacijo in narodni dohodek ter tako prispevati k znatnejši preobrazbi gospodarstva Poljanske doline iz izrazito kmetijsko-gozdnega gospodarstva v industrijsko. Z ozirom na obstoječe neizkoriščene žagarske oziroma lesno-industrijske kapacitete v Skofji Loki, ki črpajo surovine tako iz Poljanske kot iz Selške doline, tudi ni misliti na pomemben razvoj lastne lesne industrije.

Poleg našete industrije in obrti ima Poljanska dolina nekaj trgovin, v glavnem z mešanim blagom, ki se pretežno oskrbujejo iz grosistične trgovine v Skofji Loki ali preko nje, in 16 gostiln. S primernimi investicijami, preureditvami obstoječih gostinskih lokalov in ureditvijo nočišč s kulturno in

kvalitetno postrežbo ter stalno reklamo, bi Poljanska dolina, zlasti njen osrednji del, lahko razvila turizem ter si tako pridobila nove vire dohodkov, čeprav tudi ti vsaj zaenkrat še ne bodo mogli predstavljati znatnejše postavke v bilanci doline, kajti razvoj turizma je dolgoročna zadeva in v veliki meri zavisi od zvišane kupne moči prebivalstva naše države.

f) V izpolnitev navedenih gospodarskih značilnosti moramo omeniti še to, da od celokup-

Utemeljitev predloga za eno komuno v Poljanski dolini

Iz vseh podanih pokazateljev in obrazložitve je razvidno: **DA PREDSTAVLJA CELOTNA POLJANSKA DOLINA** v geografskem in ekonomskem pogledu eno celoto, ki zemljepisno sicer gravitira k Sk. Loki, je pa po svoji gospodarski strukturi izrazito kmetijsko-gozdnega značaja z odprtimi možnostmi razvoja živinoreje, sadjarstva in drugih kmetijskih panog, posebno še tudi turizma in proizvodnje hotaveljskega marmorja;

PO SVOJI EKONOMSKI MOČI je dolina glede na ostvarjanje narodnega dohodka še šibka in v proračunskem pogledu pasivna; vendar bi razkosenje doline na več samostojnih komun pomenilo ustvarjanje umetnih meja in odvzemanje možnosti, da bi se dolina kot celota hitreje razvijala. Tudi formalne samostojne komune v Žirih s priključitvijo dosedanje občine Sovodenj bi že v zemljepisnem pogledu pomenilo umetno tvorbo, v gospodarskem pogledu pa bi ustvarilo dve pasivni enoti: to je žirovsko komuno in še ostali del doline s Skofjo Loko, h kateri bi se nujno moral priključiti. Sk. Loka sama bo s priključenim delom Zabnice in z občino Zminec v nekoliko boljših pogojih predstavljala ekonomsko celoto, ki se bo vsaj kolikor toliko lahko sama vzdrževala. Bodoči okraj bo moral razumljivo podpirati tako Skofjo Loko kot Poljansko dolino, da bi se čimprej gospodarsko okrepila. Ob tej podpori pa bo celotna Poljanska dolina lahko neprimerno bolje napredovala, če bo samostojna, kot če bi morala deliti sredstva s Skofjo Loko, katera zaradi trenutnega položaja sama potrebuje znatne investicije za potrebe mesta in najbližje okolice.

Spričo tega, da Skofja Loka zaenkrat ne more dati sredstev za razvoj Poljanske doline, kot to n. pr. lahko storita Kranj in Trzin za svoje področje, bi komuna, ki bi zajemala Poljansko dolino skupaj s Sk. Loko, samo negativno vplivala na odnose med mestnim in podeželskim življenjem, med delavcem in kmetom;

negativnega planiranega narodnega dohodka v letu 1954 ostvarja pretežna večina občin Poljanske doline narodni dohodek iz kmetijstva: občina Sovodenj 91,5%, občina Poljane 84%, izjema je le občina Žiri z 21,3% predvsem zaradi narodnega dohodka, ki se ostvarja v Alpini. Tudi Kamnolom v Hotavljah in Tovarna furnirja v Bodovljah vplivata na nekoliko nižje odstotke: 59,5% v občini Gorenja vas, oziroma 58,4% v občini Zminec. Povpreček Poljanske doline pa znaša 46,5% v glav-

nem zaradi že omenjene Alpinne, tako da stoji kmetijstvo Poljanske doline v strukturi celotnega narodnega dohodka poleg predvidene komune Cerklje (73,8%) na drugem mestu v okraju, čigar povpreček je 9,7%.

Temu primerno nizek je tudi narodni dohodek na 1 prebivalca v (tisoč dinarjih) v občinah: Žiri 48, Zminec 35, Gorenja vas 24, Poljane 20 in Sovodenj 17 ali povprečno v Poljanski dolini 32 (povprečje dosedanje okraja Kranj pa je 134).

OBČINA ZMINEC NAJ BI SE PRIKLJUČILA k Skofji Loki, ker je le tako mogoče geografsko smiselno zaokrožiti tako komuno Poljanske doline, kot tudi komuno Skofja Loka. Dejansko predstavlja teritorij občine Zminec periferijo Skofje Loke, na pragu Poljanske doline, kot je to primer tudi pri delu področja občine Sk. Loka na pragu Selške doline.

Gledano z osrednjega dela občine Zminec, je ta občina neprimerno bližja Skofji Loki, kot pa središču predlagane komune Poljanske doline; **SREDIŠČE ZAOKROŽENE POLJANSKE KOMUNE** je Gorenja vas, ki leži geografsko nekako na sredini doline. Razen tega predstavlja Gorenja vas pro-

metno središče z razmeroma razvito gospodarsko dejavnostjo, vsekakor razvitejšo od samih Poljan. Zaradi tega je Gorenja vas najprimernejša kot sedež komune.

PRIPRAVLJALNI ODB. SMATEA zlasti še na osnovi razprave in priporočila okrajnega sekretariata SZDL, da je poleg vseh teh ekonomskih momentov izredno pomemben še politični moment, saj bi tako Poljanska dolina dobila hkrati s tem enotno politično vodstvo in žrsto ljudski odbor, ki bo združeval najuspešnejše in najvdanojše borce za socializem iz vse doline. Le tako bi se odstranila vsa obstoječa nasprotja, ki še danes hrome razvoj doline kot celote.

VII. Komuna Radovljica

TA KOMUNA Z OBČINAMI Radovljica, Zirovnica, Begunje, Črnivec, Kropo in Podnartom tvorijo zaključeno celoto tako imenovane radovljiške planote.

Od vseh komun izgleda prav to področje zelo enotno z ozirom na pravilno in enakomerno razdelitev proizvodjalnih sil po celotnem področju. Ze dosedanja proizvodjalna sredstva, s katerimi bo razpolagala komuna Radovljica, dajejo garancijo za njen gospodarsko-politični razvoj. Razširitev proizvodnje v tovarnah »Veriga«, »Plamen«, »Elan«, »Pletenina«, »Sukno« - Zapuže in vrsti drugih manjših obrtno industrijskih obratov, je že v prihodnjem letu porok, da bo ta komuna kaj hitro lahko sposobna za samostojno življenje in nadaljnji razvoj.

Komuna Radovljica bo obsegala 17.372 ha, od tega je 42,1 odstotkov kmetijske površine, 31,6 odstotkov gozdov in samo 6,3 odstotkov nerodovitne zemlje. Prebivalcev bo skupno 13 tisoč 122, ki bodo imeli vse možnosti udeleževanja v vseh gospodarskih panogah. Preusmeritev kmetijske proizvodnje v gojenje semenskih kultur, prečvsem krompirja, in pospešeno razvijanje živinoreje, bodo dajali možnost ustvarjanja večjega narodnega dohodka in

razširjene reprodukcije tudi v kmetijstvu.

Socialna struktura v tej komuni je zelo ugodna, saj je od aktivnega prebivalstva zajeto v industrijski skupini približno 46 odstotkov. V kmetijski skupini je zajeto samo 17,7 odstotkov, kar predstavlja nizko obremenitev relativno obsežnih obdelovalnih površin.

V perspektivi ima ta komuna vse pogoje za uspešen razvoj.

VIII. Komuna Selška dolina

ZA USTANOVITEV SAMOSTOJNE KOMUNE v Selški dolini govore v glavnem isti razlogi kot v Poljanski dolini. To tembolj zato, ker se je gospodarstvo Selške doline v povojnih letih silno okrepilo v smeri industrializacije, kar je bistveno spremenilo prejšnjo gospodarsko strukturo. Tako so viri narodnega dohodka po planu za leto 1954 razvidni iz naslednjih števil:

Industrija	53,3%
Kmetijstvo	38,8%
Trgovina	1,2%
Gostinstvo	1,3%
Obrt	5,4%

(Nadaljevanje na 7. str.)

VIII. Komuna Šelška dolina

(Nadaljevanje s 6. str.)

Celotna dolina predstavlja geografsko in gospodarsko zaključeno področje z relativno največjimi gozdnimi površinami in najmanjšim odstotkom

obdelovalnih površin, kar nakazuje še nadaljni razvoj že razmeroma razvite lesne industrije.

Teritorialni obseg te komune je nesporen in so se zanj pribivalci že odločili.

IX. KOMUNA ŠKOFJA LOKA

PREDLAGANO PODROČJE BODOČE KOMUNE Škofja Loka bo ne glede na znatne kmetijske površine in razmeroma ugodne pogoje za nadaljnji razvoj kmetijstva imelo še vedno industrijski značaj, saj se udeležuje iz tega področja 36 odstotkov vsega proizvodnega prebivalstva v industrijskih panogah.

Najvažnejša industrija tega področja je lesna industrija. Dobre perspektive razvoja ima

tudi kovinska industrija, deloma tudi tekstilna.

Narodni dohodek se formira pretežno v industriji, trgovini in obrti (83,7%), medtem ko je kmetijstvo udeleženo z 16,3%.

V strukturi zemljišč je močno zastopana gozdna površina (58,4%), v kateri je najmočnejše udeležena dosedanja občina Zmínec (z 71,7%). Te gozdne površine pa nimajo še zadovoljivega prirastka in bo treba precej naporov za povečanje

njih donosnosti. Glede udeležbe obdelovalnih površin pa predstavlja to celotno področje takoj za predvideno komuno Cerklje najmočnejše kmetijsko področje, saj znaša odstotek obdelovalnih površin 26,1%.

S predlagano upravno razdelitvijo bo mestno središče Škofja Loka smotrno povezano s svojo okolico v zaokroženo celoto. S tem je podana možnost enakomernega razvoja v vseh gospodarskih panogah.

X. KOMUNA TRŽIČ

BODOČA KOMUNA TRŽIČ se teritorialno ne bo mnogo spremenila; iz občine Naklo naj bi se priključila h komuni Tržič le naselja: Spodnje Duplje, Zadraga in Zgornje Duplje. Število prebivalstva se bo zaradi teh treh vasi povečalo le za nekaj sto ljudi, gospodarska moč pa ne bo spremenjena. Te vasi so bližje Tržiču kot Kranju in zaradi tradicije ter gospodarske povezanosti težijo v Tržič.

Bodoča komuna Tržič bo gospodarsko in kulturno zaokro-

žena celota, ki je že pri sedanjih gospodarskih strukturi izstopala kot izrazito zaključeno industrijsko področje. Poleg predvidene komune Jesenice bo imela komuna Tržič najvišji odstotek industrijskega proizvodnega prebivalstva (53,1%) in bo tudi po ustvarjenem narodnem dohodku na prebivalca na drugem mestu v bodočem skupnem gorenjskem okraju.

Področje bodoče komune Tržič praktično ne predstavlja posebnih problemov na terenu.

Tržič — središče bodoče tržiške komune

